קלג א ב טוש״ע י״ד סימן

נה בהג״ה:

בהג"ה. קלד ג מיי פ״א מהלי אבל הלי ה טוש״ע

סעיף ח: קלו ו מיי' פ"ו מהלי

סמג עשיו סג טוש"ע י"ד

הלכה ז סמג עשין דרבנן ב טוש"ע שם סימן

שנו סעיף ב: קלח ח מיי׳ שם פ״ו

שם סימן שפ סעיף כד:

מוסף רש"י

מלכם נו מששים

שם סעיף ב: ד ה מיי' שם פ"ז

הלכה ד טוש"ע שם

שחיטה הלכה יד

שעה

קעיף

א) חולין נ. ע"ש, ב) [שס], ג) [בילה כז.], ד) חולין נ. ונדה מח.ז. ה) ולעיל יח. וש"נ] עירובין מו. לקמן כו:, ו) שמחות פ"ט, 1) בחילופי גרסאות מוחק מן תיבת לרבנן עד ביום השביעי וגורס לעיל מינה עם

הנשארים לרבנו כשבא גדול הבית תוך ג' ימים ולר"ש אפילו ביום ז' וכן פי' ר"י וכו׳. ה) בהדייכו כמו בגדול כרבנו כצ"ל. ט) ועי׳ נוסחת מיכן כל כ, ש) [עי טטחו הירושלמי שהביא הרא"ש בסימן לט], י) [פי' מתה

הגהות הב"ח

ממומוז.

(א) גם' היה ע"ש או עיו"ט גשמים שהיו מזלפין על מטתו ה״ז משובח: (3) רש״י ד״ה מונה כו׳ ואבילות של גדול לא התחיל עד שיסתום הגולל:

גליון הש"ם

גמ' רצה ממעט בעסקו. עיין לקמן דף כז ע"א תוספות ד"ה אם יכול:

רבינו חננאל ואפילו הלך גדול הבית לבית הקברות. ובא בתוד שלשה מונה עמהז. בא . לאחר שלשה ומצא שהלך גדול הבית לפני הקברות מונה לעצמו. כדאמר להו רב לבני הצלבוני, דאתו בגו תלתא לימנן בהדייכו, י דאחו לרחר חלחא לימוי לנפשיה. בא ממקום רחוק, בתוד שלשה מונה לעצמו. בוזון שלשה מונה לעצמה, מיכן ואילך אפילו בא ממקום קרוב מונה לעצמו. ר' שמעוז אומר אפילו ממקום קרוב מונה עמהן. . ואוקמה ר' יוסי בז שאול. והוא שבא ומצא מנחמין . אבילין, כלומר . לא נסתלהו מז היום ככולו. ואיבעיא נינערו האבליז להו. לעמוד ובא ממקום קרוב ומצאן שעדיין לא עמדו מהו. ועלתה בתיקו. אמ׳ משמיה דר׳ יוחנן, הלכה בר׳ שמעון באבל, הא דאמרן. דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל. דאמרינן בגררה בהדיז אתרא. הילכתא בטריפות, כבר פירשנוה בשחיטת חולין, ופשוטה לבני מחוזא, אתו[ן] דלא אזליתו בתר ערסא. מכי

הלך גדול הכים לבים הקברום. אחר מטתו לקוברו ושהה שם ג' ימים: מהו. מי חשבינן ליה כמאן דהוי בביתיה הואיל ולצורך המת הלך אתו: מונה עמהן. דאבילות שלהם התחילה משחזרו פניהם מן המת ואבילות של גדול (כ) עד שיסתום הגולל: לבני הללפוני. מקום:

דלא אוליתו בתר ערסא. דמאן דאזיל הלך גדול הבית לבית הקברות מהו תא בתר ערסא לא חיילא עליה אבילות שמע דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי עד שנסתם הגולל כשמוליכין המטה יוחנן אפילו הלך גדול הבית לבית הקברות מבבל לח"י לקבור ואין כל הקרובים מונה עמהן מונה עמהן והתניא מונה כולם יכולין לעלות עד א״י ומלוין לעצמו לא קשיא הא בדאתא בגו תלתא המת פרסה או מיל וחוזרים: **מכי** אהדריתו אפייכו מבבא דאבולא. והא דלא אתא בגו תלתא כי הא דאמר משער החיצון של העיר ומגרשיה להו רב לבני הצלפוני דאתו בגו תלתא דחתיתו לביתה: התחילו מנו. ימי לימנו בהדייכו דלא אתו בגו תלתא לימנו אבילות אע"ג דלא נקבר המת עד לנפשיהו אמר להו רבא לבני מחוזא אתון ימים רבים ואע"ג דאבילות אינו חל דלא אזליתו בתר ערסא י מכי מהדריתו אפייכו עד שיסתום הגולל לדידכו דלא מבבא דאבולא אתחילו מנו: ר"ש אומר מחזי חזרתכם כנסתם הגולל: ה"ג והוא שלא עמדו מנחמין מאללו. שבא אפילו בא ביום השביעי ממקום קרוב מונה בשביעי שחרית עד שלא עמדו עמהן: א"ר חייא בר גמדא א"ר יוםי בן מנחמין אלל זה שבבית: ננערו שאול אמר רבי יוהוא שבא ומצא מנחמין לעמוד. מנענעים ורולים לעמוד: אצלו הבעי רב ענן ננערו לעמוד ולא עמדו אמר מאן דהוא. אדם אחד מאן מהו תיקו 6 גמירי חבריה דר' אבא בר חייא להוה: מפומיה דמריה. מר' אבא מר' אבא ומנו ר' זירא ואמרי לה חבריה בריה דרבי חיים או רבי זירם: איו הלכה אמרי. כלומר אין הלכה כרבי דר' זירא מרבי זירא ומנו ר' אבא בריה דר' חייא בר אבא א"ר יוחנן י הלכה כרבי שמעון: מדחה מטחו. ממהר להוליאו: שמעון בן גמליאל במריפות והלכה כרבי : סחורה כגון ממעט בעסקו. שמעון באבל כרבי שמעון באבל הא דאמרן

כרשב"ג במריפות דתנן בני מעים שניקבו וליחה סותמתן כשרה דברי רשב"ג מאי ליחה אמר רב כהנא שירקא דמעיא דנפיק אגב דוחקא י אמר מאן דהוא י איזכי ואסיק ואגמרא לשמעתא מפומיה דמריה כי סליק אשכחיה לר' אבא בריה דרבי חייא בר אבא א"ל אמר מר הלכה כרשב"ג במריפות א"ל אנא אין הלכה אמרי כר"ש באבל מאי א"ל פלוגתא נינהו דאיתמר רב חסרא אמר הלכה וכן א"ר יוחנן הלכה ר"נ אמר אין הלכה י ואין הלכה כרשב"ג בטריפות והלכה כר"ש באבל" האמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל על כל המתים כולן י מדחה מטתו הרי זה משובח על אביו ועל אמו הרי • זה מגונה היה ערב שבת או ערב יום מוב (6) הרי זה משובח שאינו עושה אלא לכבוד אביו ואמו ^ה על כל המתים כולן ° רצה ממעט בעסקו רצה אינו

דבעינן גדול הבית בבית למעוטי האי נמי קאתי אע"ג דידע בהאי אבילות ושייך בה או דלמא לא אתא למעוטי אלא היכא דאיתא גדול הבית בדוכתא אחריתי דלא ידע בהאי אבילות כלל אבל הלך לבית הקברות כיון דידע בהאי אבילות חשיב אבילות דידהו עיקר ובטל האורח גבייהו א"ל מונה עמהן והתניא מונה לעלמו לא קשיא הא דאתא גדול הבית בגו תלתא יומי מבית הקברות דאו הוא מונה עמהן וגם האורח מונה עמהן אם בא בתוך שלשה לרבנן או בתוך שבעה לרבי שמעון הא דלא אתא גדול הבית בגו חלתא יומי דלא חשיב אבילות דידהו עיקר דלימני הא דאתא מעלמא בהדייהו מאחר שאין גדול הבית מונה עמהן ולא מיבעיא לרבנן שאין גדול הבית מונה עמהן כי לא אתא בגו חלתא אלא אפי׳ לר״ש דאמר אפי׳ ביום ז' מונה עמהן ה"מ אחר דלא הוה ידע ביה בתחילה ובטל לגבייהו כיון דגדול הבית נמי מני בהדייהו והם תחילת האבילות ועיקרו יותר ממנו שלא ידע בתחילת האבילות אבל החוזר מבית הקברות שהיה בחחילת האבילות אינו מונה עמהן היכא דלא אתא בגו תלחא יומי בין אם יש גדול הבית בין אם אין גדול הבית כי הא דא"ל רב לבני הללפוני דאתי בגו מלחא החוזר מבית הקברות בגו מלחא לימנו בהדייכו דלא אתו בגו תלחא יותי מימני לנפשיה עכ"ל ז"ל הירושלמי הרי שבא ומצא אבל בחוך ביתו בשני ובשלישי משלים עמהן ברביעי מונה לעצמו ר"ש אומר אפי" בז' משלים עמהם ריב"ל אומר הלכה כר"ש כשיש גדול המשפחה בבית אבל כשאין גדול המשפחה מונה לעלמו ולפי הירושלמי היה נ"ל דאינו פוסק כר"ש אלא כשיש גדול המשפחה בבית אבל אם אין גדול המשפחה הלכה כרבנן דבחוך ג' ימים מונה עמהם לאחר ג' מונה לעלמו ולפ"ז אחי שפיר אפי׳ אליבא דהלכתא דאתי בגו אלחא לימנו Φ בהדייכו בגדול הבית בבית דכמו

שאין גדול הבית הלכתא כרבנן כמו כן בגדול הבית עלמו והוי דינא כרבנן: מהדריתו אפייכו אתחילו מנו. אבל אותם ההולכים עם המת משיסתם הגולל בין גדול הבית בבית בין הולך לבית הקברות וכן המנהג ובירושלמי אינו כן דהכי חנן מת שהוליכו אותו ממקום למקום כגון אלו דקברין במקום אחר אית תניא חני אלו שכאן מונין משיצא

המת ואלו ששם מונין משנסתם הגולל ואית תני הני והני משנסתם הגולל ורב סימון בשם ריב"ל הכל הולך אחר גדול המשפחה ר' יעקב בשם ר׳ יוסי לחומרין מהו לחומרין שאם היה גדול המשפחה כאן ^ש אלו שכאן מונין משיצא המת ואלו ששם מונין משנסתם הגולל וגדול המשפחה שם אלו ואלו מונין משיסתם הגולל וקשיא מהו לחומרא הא זימנין אולינן לקולא בתר גדול הבית כגון שגדול המשפחה כאן שכולם מונין משיצא המת מן הבית דהוה קולא לכן נראה לפרש שאם גדול המשפחה כאן מונין מיד ומתחילין להתאבל עמו לכבודו מיד כשישמעו אפי׳ שלא בפניו אבל עיקר אבילות יתחילו למנות משיסתום הגולל וכן איתא בהדיא ר"ג זוגה דמכת י אחתיה סליק אחיה עמה

אמר ליה רבי מנא כיון שיש גדול הבית מסלקת גבי אחוך שלוף סנדלא ובתוספות הרב פירש שהש"ס אינו מחלק כך:

ויש ליתן טעם לומר שהוא מונה לבדו הואיל ואינו יודע האבילות או

טעם להיפך דהואיל משום המת הלך

ימנה עמהם:

הלך גדול הבית לבית הקברות מהו. פי׳ מי מונה לעצמו או

גם הוא ימנה עמהן או שמא מונה לעלמו ולא ידענא מאי הוי דינא

בגדול הבית שבא ממקום קרוב אי מונה עמהן הואיל והוא עיקר

לה דשמה כיון שהוה טרוד בעניני מת וכששמעו הם שמע

דאתא בגו תלתא יומין.כשאתא גדול הבית בתוך ג' ימים מונה הוא עמהן וכדאמרינן לעיל ג׳ ימים הראשונים מונה עמהם והשיא לי דהא קיי"ל כר"ש דאפי׳ ביום ז' מונה עמהן כדאמרינן לקמן וא״כ מה לי תוך ג' מה לי לחחר ג' ונרחה מתוך ה"ג דאפי׳ לר"ש (בר יוסי) הוי חילוק דתוך ג' ואחר ג' מקום רחוק שפי הא דאתא בגו תלתא יותי מונה עמהן אפי׳ בא ממקום רחוק אתא לבתר תלתא יומי ממקום קרוב אפי׳ תוך ז' מונה עמהן ובסמוך פירש אפי' לר"ש אתיא הך מילתא ועוד יש לפרש דה"פ הלך גדול הבית לבית הקברות מהו דמיבעיה ליה הם חותו שבה מונה עם הנשארים וכך פי' ר' ילחק ז"ל והוא כשיש גדול הבית בבית אז מונה עמהן הבא אללם ממקום קרוב ומנאם אבלים שאע"פ שאבלותם חל מקודם לשלו ומלאם יום או יומים יסיים עמהן " לרבנן כשבא גדול הבית תוך ג' ימים שפירש גדול הבית ג' ימים ולר"ש אפי׳ ביום השביעי ודוקא כשיש גדול הבית בבית כי אז בטל אללם והכי פי' איבעיא להו הלך גדול הבית לבית הקברות פי' הלך ללות מת עד עיר אחרת והברו שם מהו שיהא מונה עמהן אותו שבא אצל אבלים שבעיר שמת בה מונה עמהן אע"פ שאין

גדול הבית עמהן שם [או לא] דהא

ליחה. מבפנים היא (חולין ב). שירקא דמעיא דנפיק אגב דוחקא. גליד״א ואדוקה בהן מנפנים ומוליאין אותם מהס נדוחק (שם). אמר מאן דהוא. אחד מן התלמידים מי שהוא ולא

נולע שמו (ביצה כז.) ולא היו זכורין אלו שסידרו הגמרא מי הוה (חולין ג.). איזכי ואסיק. לארעא דישראל לאתריה דרבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא, לשמעתא ואגמרא ואגמרא לשמעתא מפומיה. דר' חייא בר אבא ואגמרה משמיה אי אמר הלכה כר׳ שמעון או

רבינו חנגאל (המשך)

הדריתו אפייכו מבבא דארולא אחחילו למימוי ירושלמי הרי שבא ומצא [אבל] בתוך ביתו, בשני וכשלישי מונה ברביעי מונה ר' שמעון אומר, אפילו ל) בששי משלים עמהן. אמר ר' יהושע בן לוי אכה הלכה כר׳ שמעון, בשאין והואן גדול משפחה, אבל הוא) גדול משפחה, אבל (הוא) גדול משפחה אם הוא גדול משפחה מונה לעצמו. כר' מינא מונה לעצמה, כו מינא שהורה לר׳ יעקב ארמניא, מכיון שאתה גדול מנה לעצמך. על כל המתים המדחה מטתו משובח, על אביו ועל אמו מגונה.

אלא אם היה ערב שבת

נשמים מזלפין על מטתו,

ועושה לכבוד אביו. הרי גם זה משובח. על כל

המתים אם רצה שלא

(אם) למעט בעסקו אלא

כל היום הרשות בידו.

א) דירושלמי הגי׳ אחילו ברביעי משלים עמהן והדבר פשוט דל"ל בשביעי וכ"ה בתוס' כאן ד"ה דאתא בשם הירושלמי וכן ל"ל בדברי